

Jaume Soler
M. Mercè Conangla

NO SÓN CONTES, ÉS LA VIDA!

Relats d'ecologia emocional

**NO SÓN CONTES,
ÉS LA VIDA!**

Si voleu contactar amb els autors:
www.ecologiaemocional.org
www.fundacioambit.org
ecologiaemocional@yahoo.es

Els drets d'aquesta obra han estat cedits
a través de Zarana Agencia Literaria.

© 2015 Jaume Soler i Maria Mercè Conangla

© 2015 Traducció d'Albert Masià Villuendas

© efks (iStockphoto), per la imatge de portada

© 9 Grup Editorial, per l'edició
Angle Editorial
Muntaner, 200, àtic 8a
08036 Barcelona
T. 93 363 08 23
www.angleeditorial.com
angle@angleeditorial.com

Primera edició: maig de 2015
ISBN: 978-84-16139-52-1
DL B 12239-2015
Impress a Romanyà Valls, SA

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre,
ni la seva incorporació a un sistema informàtic,
ni la seva transmissió en cap forma ni per cap mitjà,
sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes,
sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

Jaume Soler
Maria Mercè Conangla

NO SÓN CONTES, ÉS LA VIDA!

Relats d'ecologia emocional

 Angle Editorial

Dedicat a totes les persones que fan possible
l'improbable, que somien somnis i que estan
disposades a pagar el preu de fer-los realitat.

Per a Sergio Sinay i Marilén Stengel,
en agraïment per la seva generositat i amistat.

Per a l'Alba i la Laia. Junts hem descobert
que no són contes, és la vida!

Índex

Pròleg, de Sergio Sinay	11
Introducció	17
A tall de preàmbul	19
Primera part: L'aventura de ser	21
Capítol 1: Som part d'un «tot»	23
Capítol 2: El coneixement necessari	41
Capítol 3: L'equipatge mental	59
Capítol 4: Emocions: un equilibri delicat	79
Segona part: Una vida que sedueix	101
Capítol 5: Qüestió de sentit	103
Capítol 6: Camins llargs, camins curts	119
Capítol 7: El color del cristall	139
Tercera part: Viure és «viure amb»	159
Capítol 8: Responsables de les nostres relacions	161
Capítol 9: Responsables de les nostres accions	185
Capítol 10: L'essència	203
Material complementari	219
Del conte al concepte	221
Del concepte al conte	227

Pròleg

He vist com ho fan. Estan atents, són conseqüents amb allò que pregonen, de veres que saben, perquè ho experimenten i perquè són sensibles a cada senyal, que no són contes... és la vida, i que, a cada instant, un nou conte arriba a la nostra vida i n'il·lumina algun dels aspectes, alguna de les possibilitats, algun dels significats. Gaudeixo d'un privilegi que visc com una benedicció. Maria Mercè Conangla i Jaume Soler m'han concedit un espai en les seves vides, en el seu afecte, i em permeten caminar amb ells, ser companys d'exploració en el territori vast i meravellós de l'existència. Així és com els ho he vist fer una vegada i una altra. En prenen nota, llegeixen amb devoció qualsevol text imprès que els cau a les mans, no prejudgen, valoren, se submergeixen profundament en cada vivència que els afecta, no passen pels llocs sense deixar-hi empremta i sense veure's, al seu torn, transformats (viatgers insaciabls com són). Escolten veus diferents, les aprecien, mantenen oberts les ments i els cors, són empàtics, viuen arrelats en el temps en què viuen.

Per totes aquestes raons cadascun dels relats que formen part de *No són contes, és la vida!* és una joia singular. Tot el llibre és una obra d'orfebreria, un producte artesanal i únic de l'Ecologia Emocional. Tal vegada vosaltres, lectors, en coneixeu algun, tal vegada heu sentit a parlar d'algun altre. I, tanmateix, quan el trobeu no serà el mateix. Qui ha vist una perla, no ha vist el collar, i aquí cada conte

ocupa un lloc que no és casual ni capritxós i, des d'aquest espai, construeix el collar, el llibre. Això no és una antologia de contes. És una construcció imparella i precisa, feta, com diria l'estimat Viktor Frankl, amb *voluntat de sentit*. Fidels als principis de l'Ecologia Emocional (aquesta *Weltanschauung*, o manera de mirar el món) que han desenvolupat i nodrit amb una inspiració especial, la Maria Mercè i en Jaume titulen la primera part d'aquest llibre «Som part d'un tot». Aquest és el sentit essencial de la vida de cadascun de nosaltres: assumir-nos com a parts d'un tot que ens inclou i ens transcendeix, saber-nos necessaris per a la seva existència i comprendre que la presència dels altres és condició ineludible de la nostra existència. Això ens fa responsables i ens permet viure vides escollides, no obeïdes. Tots els contes d'aquest llibre responen a aquesta concepció holística i integradora que és una qüestió de principis en la vida i en el comportament dels seus autors. Recopilats, tots ens donen l'oportunitat per a una introspecció profunda i benvinguda, ens condueixen a preguntes essencials de com vivim, de com ens vinculem i de quin sentit donem a la nostra vida.

Com a geòlegs experts, Soler i Conangla han sabut detectar cada veta, han sabut on col·locar-la, com permetre-li que oferís les millors lluentors. Tot i que aquests relats provenen de fonts diferents, en confluir en el llibre que els conté adquireixen un estil homogeni. I no és casualitat. Si la lectura de *No són contes, és la vida!* és una experiència plaent, si ens condueix una vegada i una altra a la meravella (origen de la filosofia), és perquè hi trobem l'estil inconfusible dels autors, dues persones que respecten la paraula, la cultiven i l'ennobleixen igual com ho fan amb la vida. Per a mi sempre és un plaer llegir quelcom que han escrit en Jaume i la Maria Mercè. Qualsevol text que hagi sorgit d'ells és un bàlsam, et reconcilia amb la riquesa del llenguatge, et redescobreix el poder meravellós d'un text ben construït. Vinguin d'on vinguin, aquests contes han passat per les mans d'ells dos i n'han adquirit l'empremta. Ja no són els mateixos. Són nous, són millors.

Em consta que hi ha anys de cerca i dedicació al darrere del més

mínim paràgraf d'aquesta obra. Em consta que han desestimat textos dels quals autors irresponsables o mers emplenadors de pàgines s'haurien apropiat sense respir i sense escrúpols. Em consta que han rastrejat fonts i orígens i que se'ls ha respectat i honrat. He vist com ho fan. He vist com en Jaume col·leccionava devotament impresos, submergint-se en els milers i milers de pàgines de la seva extraordinària i inimitable biblioteca. L'he vist com llegia línies i entre línies, impregnant-les de sentit. He vist com la Maria Mercè, amb els seus immancables papers i llibretes, prenia nota infatigablement fins i tot d'una frase aparentment perduda en una conversa casual. L'he vista com descobria el conte on aparentment no n'hi havia. No es crea un llibre com aquest ni en les estones lliures ni com a passatemps. *No són contes, és la vida!*, com totes les obres de Jaume Soler i Maria Mercè Conangla, és el fruit d'una idea rectora, d'una actitud conseqüent. En l'esfera personal, els seus llibres m'ajuden sempre a pensar i a escriure, em donen eines per viure. Per això celebro aquesta nova obra i us convido a unir-vos a la joia de llegir-la.

Quan vaig rebre el manuscrit vaig sentir que arribava a les meves mans un mapa per aventurar-me en nous territoris existencials i experimentar nous descobriments essencials. No m'equivocava. Ho han tornat a fer un altre cop. Han obert un nou capítol d'una obra contínua, profunda i nutricia, i ho han fet a la seva manera, sense demagògia, sense adular els lectors, tractant-los com a semblants, com a sers madurs, com a caminants de la mateixa sendera. Tal vegada no hi ha una frase més aclaridora que la següent, escrita pels mateixos autors: «No tenim la intenció d'exposar cap ensenyament o moralitat dels contes, relats i anècdotes que integren aquest llibre. Us respectem massa per fer això. Seria com mastegar en lloc vostre; una conducta implicative, inoportuna i fora de lloc. Aquesta tasca us correspon a cadascun de vosaltres».

Així ens tracten en Jaume i la Maria Mercè, com a sers responsables, capaços de valer-se per si mateixos. Aquest esperit es desprèn per tot el llibre. No calen les moralitats. Cada lector trobarà aquells contes que li parlen a ell, que li arriben al centre del moment exis-

tencial, que responen a una pregunta singular i pròpia. Ningú, n'estic segur, no se n'anirà d'aquestes pàgines sense això. I ningú no se n'anirà sense haver-se contagiats d'una actitud positiva, d'una mirada esperançada de la vida. Perquè també en això en Jaume Soler i la Maria Mercè Conangla són autèntics ecòlegs emocionals.

Gràcies als contes, diu el filòsof humanista Sam Keen, aturats en el nostre present fugaç podem saber que el pas del temps no destruirà el sentit de la nostra existència. *No són contes, és la vida!* referma aquesta certesa. Elie Wiesel, escriptor romanès, supervivent dels camps de concentració nazis i Premi Nobel de la Pau el 1986, va escriure: «Déu va fer l'home perquè estima els contes». Era tot el que calia saber per comprendre el valor del llibre que esteu a punt de llegir. I d'assaborir.

SERGIO SINAY

«De vegades he somiat que quan vingui el dia del Judici i els grans conqueridors, advocats i estadistes vagin a rebre la seva recompensa —les seves corones, els seus llorers, els seus noms tallats en marbres immortals— l’Omnipotent es mirerà sant Pere i li dirà, no sense certa enveja, quan ens vegi venir amb els llibres sota el braç: “Mira, aquests no necessiten recompensa. Aquí no tenim res per donar-los: s’han estimat els llibres”.»

VIRGINIA WOOLF, «Com hem de llegir els llibres»

Introducció

«Els contes parlen d'allò que hem viscut, d'aquest lloc on alguna cosa es va perdre o on no vam poder penetrar mai. El seu regne no és el regne d'allò probable, sinó d'allò possible. És a dir, el regne de l'ànima.»

GUSTAVO MARTÍN GARZO

No són contes, és la vida, sens dubte. Una vida que és la nostra oportunitat de ser, de construir-nos i de fer. Una vida que és un espai per somiar i viure el nostre somni. Una vida que és un repte, una aventura en la qual podem fer possible allò improbable si mantenim intacta la nostra esperança, activada la nostra fe i connectada la voluntat a la nostra llibertat més responsable.

No són contes, és la vida de tots. Perquè som part d'un gran «tot» al qual podem aportar ingredients únics, essencials i irrepetibles que influiran en la resta de sers vius. Perquè som una gran meravella que demana que la deixin ser i que anhela trobar la seva essència.

No són contes, és la vida i podem explorar-la amb un equipatge mental i emocional que ens capacita per passar del sofriment a la felicitat i per gaudir de la bellesa fins i tot enmig del dolor. Perquè, quan sembla que tot se'ns escapa, podem trobar altres ments, altres

cors i altres ànimes que augmenten la llum del nostre camí i pinten els nostres paisatges amb colors més càlids i clars.

No són contes, és una vida que ens sedueix, perquè podem trobar el centre del laberint que ens empresona, perquè podem imaginar i construir sortides millors. Perquè podem escollir camins llargs o curts, mirar la realitat amb cristalls de colors clars o foscos i sempre, sempre, podem refer, revisar, inventar, crear, esmenar, aprendre, millorar i imaginar rutes millors per apropar-nos a la nostra utopia.

No són contes, és una vida que no es viu en soledat sinó una vida compartida amb altres sers igualment especials i únics. Uns sers que poden enriquir el món amb el seu amor, la seva diversitat i creativitat o contaminar-lo amb les seves pors, les seves porqueries intel·lectuals i emocionals, la seva conducta violenta o la seva passivitat irresponsable. Som responsables del nostre creixement i del món que ens envolta.

Esperem que aquests relats, contes i anècdotes serveixin per connectar-vos amb vosaltres mateixos, amb aquests sers interiors que anhelen sorgir i viure plenament. Perquè, amb independència de quins siguin els paisatges vitals des d'on estigieu llegint aquest llibre, recordeu, benvolguts lectors, que **no són contes, és la vida!**

A tall de preàmbul

El mestre sufi explicava sempre una paràbola en acabar la classe, però els alumnes no sempre n'entenien el significat.

—Mestre —el va interpel·lar un d'ells una tarda—. Tu ens expliques els contes però no ens n'expliques el significat...

—Us demano perdó per no fer-ho —es va disculpar el mestre—. Permet-me que en senyal de reparació et convidi a menjar un préssec deliciós.

—Gràcies, mestre —va respondre afalagat el deixeble.

—Voldria, per complaure't, pelar-te el préssec jo mateix. ¿M'ho permets?

—Sí, moltes gràcies —va dir l'alumne.

—¿T'agradaria que, ja que tinc el ganivet a la mà, el talli a trossos perquè et sigui més còmode?

—M'encantaria, però no voldria abusar de la teva generositat, mestre...

—No és cap abús si jo t'ho ofereixo. Només vull complaure't. Permet-me també que el mastegui abans de donar-te'l.

—No, mestre. No m'agradaria que ho fessis! —es va queixar sorprès el deixeble.

El mestre va fer una pausa i va dir:

—Si jo us expliqués el sentit dels contes seria com si us donés de menjar una fruita mastegada.

Aquest primer conte que alguns de vosaltres, benvolguts lectors, de ben segur coneixeu és tota una declaració d'intencions. No exposarem cap ensenyament o moralitat sobre els relats que integren aquest llibre. Us respectem massa per fer això. Seria com mastegar en lloc vostre; una conducta implicativa, inoportuna i fora de lloc. Aquesta tasca us correspon a cadascun de vosaltres.

Aquest llibre compendia, adapta, inventa i exposa fragments de saviesa que, amb la forma senzilla i amena del relat breu, aflora depenent del moment de cadascú i de manera personalitzada i diferent per a cada lector. Aquesta és la màgia que ens agrada, això és el que volem compartir. Trobareu, això sí, un fil conductor al llarg del llibre: cada grup de contes guarda entre si certa coherència i relació que us animem a descobrir. Us presentem cada grup a l'inici del capítol mitjançant una breu introducció que pretén de manera senzilla enfilat els diversos contes.

També amb l'ànim que, a més de gaudir-ne, els pugueu utilitzar amb més facilitat, trobareu al final del llibre un índex numerat de conceptes que us remetran a determinats contes i viceversa. Finalment, i seguint els principis de l'Ecologia Emocional, us animem a contagiar positivament com més persones us sigui possible perquè, a poc a poc, vagi millorant el clima emocional que tota la humanitat comparteix i del qual, conjuntament, som responsables.